

Izhaja vsak torek in petek v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelgersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

# GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

## Voliči zapeljani — ljudstvo zapeljano. III.

Od posameznih državnih poslancev ne moremo pričakovati, da nam pridobe železnic ali takih javnih, obče koristnih stavb, za kajih izvršitev treba milijonov. Vendar pa je ravno v takih zadevah velike vrednosti, da imamo v državnem zboru zastopnike, kateri so sami vneti za tiste projekte, kateri nam najbolj uggajo in kateri si znajo poiskati in najti v merodajnih krogih močnih zaveznikov, s kajih pomočjo se je nadejati končnega uspeha. Med projekti, s katerimi se je bavil državni zbor v preteklih zasedanjih, zanimal je našo deželo najbolj živo oni, zadevajoč železnicu po Šoški dolini. Kolikor krat so se v teku dobreih 30 let že vzbujale v nas vesele nade, da dobimo to prevažno občilo, od katerega si obetamo gmotni prerod in razcvit naše dežele, tolikor krat smo doživel britke prevarne, ki pa še do današnjega dne niso popolnoma pogasile zadnje iskre upa, da se napisled vendar le še uresniči naša najiskrejena želja. Zlasti od kar se nam o železničnem ministru Witeku zatrjuje, da je v njegovem programu Predelska, ali njej blizu enaka Mangartska železnica, začeli smo upati, da bo končno vendar le še kaj kruha iz te moke. In če pride to vprašanje zopet v razgovor v državnem zboru, smemo se popolnoma zanašati ne samo na glas grofa Alfreda Coronini-ja, ampak tudi na to, da stori vse, kar je v njegovi moči za obvezljavo dotičnega načrta. On je bil vedno zvest pristaš Predelske železnice in se ni mogel nikdar vdati in še manj ogreti za katero drugo železničko progo, ker je preverjen, da bi se po njej najbolj povzdignil Trst, edino trgovinsko pristanišče naše državne polovice, da bi najbolj hasnila naša deželi in da je najvažniša v državnem interesu. O tem je bil enih mislij z bivšim c. kr. okr. glavarjem grofom Marenzijem, kateri je v dobro spoznamen interesu okraja, kateremu je glavaril, z vso vztrajnostjo in požrtovalnostjo pospeševal vresničenje Predelske črte. Ko so drugi — samo da bi kaj dobili — omahovali med Predelsko in Bohinjsko črto in ko so posamezni celo s predilekcijo zagovarjali drugo, se ni Coronini nikdar odmagnil od prve in na to se smejo zanašati vsi, kar jih živi od Predula nizdoli do Gorice in naprej do obalov sinje Adrije, da so si volilci Soške doline, izbravši njega svojim zastopnikom v državnem zboru, zagotovili zanesljivega pokrovitelja in zagovornika svojega najbolj priljubljenega projekta.

Koliko se je grof Alfred Coronini trudil v korist železnic od Gorice do Ajdov-

ščine, to vedo vsi, kateri so v zadnjih letih, čitali „Soča“, in kar je pisano je pisano in seneda več izbrisati. Kar je bilo takrat resnično, to se ni moglo spremeniti tako, kakor se je spremnila „Soča“. Prave zasluge preživljajo vsak preobrat.

Samo to hočemo danes še pojasniti, da je grof Coronini prav sè svojo osebno pripršnjo dosegel, da se je prispevok lokalnih interesentov v znižal od 250.000 na 150.000 gld., da se je torej deležnim občinam olajšalo breme za celih 100.000 gld.

Pri neki priliki, ko so bili zaradi druge važne zadeve poslanci dr. Ferjančič, grof Coronini in dr. Gregorčič pri bivšem ministerskem predsedniku grofu Badeni-ju, je grof že koncem avdijence pristopil ministru rekoč: „Ekselenc! še nekaj bi imel proti“. Na to smehljaje minister, ki je bil ravno prav dobre volje: „Še eno prošnjo imate? No, pa povejte kaj!“ Grof mu na to razloži, kako silno težavno bi bilo našim vipaškim občinam zložiti ogromno vsoto 150.000 gld. za nakup ustanovnih delnic Vipavske železnice, mu živo nariše njih neugodne gmotne razmere ter ga prosi, naj država olajša prispevok lokalnih interesentov prevzemši še 100.000 gld. na svoj račun. Ministerski predsednik je še dalje smehljaje se odvrnil, da je ta prošnja že zakasnjena in da jej zdaj skoro ni več možno ugoditi. Na to naš poslanec: „Vaše ekselenci je vse mogoče“. S tem je končala avdijanca, — a kmalu potem je došla vest v deželo, da je ministerstvo znižalo prispevok občin na 50.000 gld.

In kakor v tem slučaju, je znal grof Coronini še v mnogih drugih porabiti ugodne prilike, ki so se mu ponujale, da je kaj dobre storil za svojo deželo in njeno prebivalstvo.

In še to naj povemo! Nekatere občine so bile vložile pri naši ljudski posojilnici 10.000 gld. namenjenih v to, da se o svojem času odpošljejo na pristojno mesto za nakup ustanovnih delnic. Ko je trebalo denar oddati, ga ni bilo zadosti v posojilnični blagajni. V tej zadregi je prišel dr. Tuma osebno k grofu Coronini-ju in ga je naprosil, naj bi vendar tudi on vložil kaj denarja v posojilnico. Ugodivši prošnji, je g. grof vzel 10.000 gld. svojega denarja iz goriške hranilnice „Monte di Pietà“ ter ga naložil pri naši ljudski posojilnici, toda s tem pogojem, da se cela vsota takoj odpošlje na Dunaj — da ne bi se zaradi nevplačanega prispevka — zavlekla končna, rešitev železničnega prašanja. — Istih 10.000 gld. je pozneje — posodil za zgradbo „Šolskega doma“, ko je trebalo namreč denarja, da je šlo delo od rok in od te vsote je Coro-

Ko je videl g. glavar njih globoke poklonke, zbledele in prestrašene obraze, vprašal je začudeno: „Kaj pa ste prinesli? Kaj se je zgodilo?“

„Milostljivi gospod glavar. Euer Gnaden!“ priklanjal se je Stern ter obračal svoje velike proseče oči k gospodu glavarju, kakor ovca k mesarju, ki jo koljejo, „pri nas je revolucion!“

„Kaj ustaja?“

„Se več nego vstaja! Mord — uboj!“ reče Stern ter krili z rokami kot pridigar.

„Kaj, uboj?“ izvali glavar oči. „A kak pa?“

„Ne — akurat mord“ skomizgal je Stern z rameni in krčil nos; „ali skoro uboj in še hujši nego uboj!“

In jel je pravili, kaj se je zgodilo po noči pri njem. Gospod glavar je zardel srdom — to je postaje — jaz sam jim dam stanovanje: imam dve hiši. Tam ni mogoče da bi bil pošten človek živ!“

„Ali za Boga, kaj pa sem imel delači?“ reče boječe Oblak, „saj so tudi meni

ninijeva plemenita obitelj že stalno podarila 4000 gld., ostalih 6000 gld. je še nepovrnih.

To je, vidite, tisti „bornirani grof“, o katerem je „Soča“, katera nikdar ne laže, keder ne more, svojim čitateljem povedala, „da izsesava našega ubogega kmeta v družbi z dr. Gregorčičem, kateri je tudi žrtoval prej Sloginim zavodom, potem „Šolskemu domu“ zraven ogromnega dela in truda znatno sveto izkazanih 3000\*) gld. gotovega denarja.

O, lastnik „Soče“ pozna prav dobro, morda še bolje od nas, vrline in zasluge grofa Alfreda Coronini-ja in je znal o svojem času tudi prav temeljito ocenjati veliko vrednost njegove redke odločnosti in njegovega ugleda; to vemo mi, ne samo iz „Soče“ preteklih let, ampak tudi ne posredno iz njegovih ust, ker so ga slišali ne enkrat, ampak mnogokrat povzdvigovati izvrstne poslanske lastnosti grofove — in to tako zgovorno in prepričevalno, da nismo niti trenutek časa dvomili na tem, da mu je prihajalo iz dna srca, kar je govoril v prilog možu, kateri je danes isti, kakor je bil takrat, ko ga je v deveta nebesa dvigal Gaberšček.

A o Gaberščeku se ne more resno trditi, da je ostal nešpremenjen isti Gaberšček, kateri je pred leti in še do lanskega leta deloval v družbi svojega očetovskega prijatelja pri „Soči“, v „Slogi“, v podpornem društvu, v posojilnicu itd. — O ne, ne! Spremenjene razmere so ga močno spremeniли ali pa so ga razkrinkale; — največji učinek je naredila konkurenca. Takrat je imel tiskarski in časnikarski monopol v rokah, zdaj ga nima več; njegove nepremisljene grožnje so mu rodile konkurenco in to razjasni vse — razsodnemu človeku. In še nekaj je vplivalo na njegov preobrat. Sv. Duh se je spustil nad njegovo glavo v obliki dra. Tume: ta ga zdaj razsvetljuje, mu vdihne vodilne misli, mu riše nove osrečevalne načrte. — Bomo videli, kam ga dovedejo ti načrti. Menda ne bo dolgo, ko ga bodo po njih lasje boleli. —

Mi pa ostanemo zvesti zastavi „Slog“ ter se veselimo zmage, ki so nam jo priznali naši ljudski posojilnici, toda s tem so rešili svojo, našo in čast goriških Slovencev, odvrnivši od njih madež črne nehvalednosti.

Mi se tudi veselimo, kakor „Soča“, da se jasni in živimo v trdni nadi, da bode

\*) Dr. Gregorčič je izdal za „šolske zavode“ gotovo več ko dvakrat toliko, kar pa ni izkazano . . .

skoro jasno tudi vsem onim, katere so možje nasprotne stranke z divjo gonjo zbegali na svojo stran. Potem bodo videli in spoznali, da so bili — zapeljani.

## Po volitvi.

(Konec..)

Neugodnosti je bilo na „Slogini“ strani več.

Prva in glavna je bila pač ta, da je morala „Sloga“ v lanskem poletju ustanoviti si novo glasilo, kateremu pač ni bilo možno v najkrajšem času pridobiti čitajočega občinstva v toliki meri, da bi se zamogla popolnoma veselno braniti infamum napadom „Soče“, katera izhaja že 30 let.

Druga neugodnost za „Slogo“ je bila, da se je bil grof Coronini odpovedal poslanstvu v tako kritičnem času. Res je sicer, da razumem gospoda grofa odpoved, zakaj človek, ki je žrtoval mnogo za Slovence na Goriškem, a je bil v plačilo tako nesramno napadan; bi moral biti res prepotrebljiv, da bi mirno prenašal najpodlejše napade. Odpoved je bila voda na mlin naših zdražbarjev. Saj niso imeli drugega namena, nego z zlobnimi napadi doseči satanski namen — odpoved grofa Coroninija in dr. Gregorčiča. Dr. Tuma je to očitno trdil; grofa se moramo na vsak način iznebiti, dr. Gregorčič mora pa itak pasti, ker ni skrbel zase in si nakopičil bogastva.

Dolžnost „Sloga“ je bila, doseči užajenemu gospodu grofu zadoščenje, postaviti ga zopet za kandidata ter pripometi, da se skaže slovensko ljudstvo vsaj toliko hvaležno, da izroči poslanstvo zopet onemu, kateremu ga je bilo izročilo v mirnih časih.

Neugodno pa je vsikdar in povsod postavljati za kandidata — odstopivšega poslanca. Proti odstopivšemu suntati narod — je najložje. Omenjati je bilo le, da nove volitve provzročajo nepotrebnih stroškov in nerazsodni volilci so kmalu omahljivi. Ako pa se straši z ogromnimi stroški nad 10.000 gld., kakor je to delala brezdušna „Soča“, je le naravno, da se je dalo mnogo volilcev vjeti na take limanice. Volilce neke občine so zatrjevali, da so proti grofu zato, ker je volil povzročila samo njih občini nad 100 gld. stroškov, da si v resnici ne presegajo 10 gld. Volilce so torej sleparili na očividni način!

Tretja neugodnost za „Slogo“ je bila okoliščina, da grof Coronini ni hotel čuti o novi kandidaturi, ni hotel nastopiti kot kandidat in se je šele zadnje dni udal v toliko, da morebitno izvolitev sprejme in obdrži.

mestništву. Sicer bi ne vzdržal to. Ta Modrija bi me pripravila v grob!“

Kakor je reklo, tako se je tudi zgodilo. V Modrijo so poslali orožnike. Našli so one nemirnež ter jih odvedli vkljenjene v mesto. In za četr leta je visela na drugi Sternovi hiši deska z napisom: „C. kr. orožniška postaja“.

To je bila šesta postaja modrijske krive poti.

Sicer vedno poštena vas je bila tako propadla, da je bilo treba uporabiti izredna sredstva, da se je vzdržal tam red. In to ni čudo, v Modriji je vladalo žganje inuboštvo — in kjer vlada to dvoje skupaj, tam je hudo, tam se vgosté nenhavnost, surovost in zločin!

Ali vse to bi se bilo lahko zabranilo: Ne dovoliti toliko krčem, — in gospod glavar bi si bil prihranil jezo — Modrija pa prestopek in orožništvo!

Zdaj so tam v „obležnem stanju“ kakor Čehi za časa Kollerja.

Nasprotina stranka pa je vztrajala in vztraja še vedno pri zlobni trditvi, da izvolitev je zaman, da bo treba zopet nove volitve itd. Volitev pa si ljudstvo ne more želeli — posebno pa ne v tacih razmerah, kakor so vladajo sedaj na Goriškem — v znamenju klofutranja. Značilne so besede, katere je izrekel pred tedni nekdo v Gorici, da kdor bi — „onemogočil“ nekoga, rešil bi Goriško. Ker so bile te besede zavorno izgovorjene, ne moremo navesti osebe. Vredno bi pa bilo, da bi naš narod zvedel, kako sodi pristaš o pristašu — vsaj v javnosti in pod „gotovimi pogoji!“

„Sloga“ pa ni mogla izbirati med kandidati, ker mnogokdo se izogiblje javnemu nastopu ob razmerah, ko vladajo — klofute in se grozi vsakomur s pasjim bičem in gorjačami ter se postavlja vsakogar na sramotilni oder, kdor ne trobi v rog „vitez“ klofutarja.

Profesor Berbuč se je branil in se je le težko udal, da so ga postavili kandidatom. — Pri takih razmerah je le naravno, da je dobil naš kandidat le 30 glasov večine. K temu je pa pripomogel veliko dr. Staniča shod v Sežani, kjer je zatrjeval, da je v stanu združiti, ako bo izvoljen, razdvojene deželne poslanke — posebno dr. Gregorčiča in dr. Tumo.

Vresničil bi se bil kmalu pregovor, da kjer se dva prepirata, tam žanje tretji — in ta bi bil dr. Stanič.

Če tudi tega našega rojaka ni več steti za mladeniča, vendar naš narod ni vedel za njega, ker ga ni bilo najti nikjer tam, kjer se je delalo — za narod. In naših delavcev tako živo potrebujemo na Goriškem; da smo bili pred leti z obema rokama sprejeli istega dr. Tuma, ki je prišel v našo deželo delat zgago. Koliko raje bi bili sprejeli našega rojaka dr. Staniča, ako bi bil hotel delati za narod.

Zaman je bilo, doslej ni poznal slovenskega naroda in njegovih potrebu. Zdaj pa, ko si je nakopičil bogastva iz žuljev našega ljudstva, ki je pri njem iskal pravnih sredstev, zdaj se je hotel vsiliti za državne poslanke — proti za narod nesebično delujočim rojakom. Tega madeža se ne opere slov. narod na Goriškem tako kmalu, da je skoro pripomogel do poslanstva možu, ki ni še nič žrtoval v narodne namene. Hotelo se je potrditi mnenje, katero opeva naš pesnik prvak dr. Prešern, rekoč: „Slep je, kdor se s petjem ukvarja, modri Kranjec mu osle kaže“. Slep je, kdor deluje in se žrtvuje za narod, ki z nehvaležnostjo plačuje vse žrtve in hoče povzdigniti moža, ki polovico svojega življenja ni imel do svojega naroda druge ljubezni nego — do njevega žepa. Žalostna nam majka, ako obvelja krivi ta nauk! Ubogi narod in tvoji zavodi in naprave! Vse bi moralno poginit!

Ali ne spregleda naš narod, kam jadra? . . .

To so naše misli po dokončani volitvi. Radi bi govorili obširnejše, a zadostuje naj, saj se itak še vrnemo k temu predmetu. Za danes naj dostavimo le še jedno čudno prikazan, katero smo opazili na dan volitve v Gorici in ki osvetljuje naše razmere kaj značilno.

Znano je pač, da je razburjalo javno mnenje v zadnjih letih tudi učiteljsko vprašanje. Od vseh strani se je priznava, da gmotno stanje tega za narod delavnega stanu je sila potrebno zboljšanja. Znano je, kakšno ulogo je igrala lansko leto „Soča“ in njen lastnik. Odporn vsega učiteljstva je sledil v odgovor napadom „Soča“. Učiteljstvo je pripomoglo, da se je „Sloga“ otrešla „Soča“ in njenega nestrvnega lastnika.

Po tem koraku pa je začel lastnik „Soča“ prati zamorce ter valiti vso kriundo svojo na — poslanke. V svoje zanke je vzel celo glasilo „Učiteljski Tovariš“. Nasledek se je pokazal v Gorici na dan volitve.

Učiteljev kot volilnih mož je bilo menda sedem. Koga so volili? Čujte!

Razcepjeni so bili in oddali so glasovnice za vse tri kandidate! Tu se je pokazala vzajemnost in stanovska organizacija. Pripoveduje nam, da je volil predsednik učiteljskega društva za goriški okraj — dr. Tonklija, blagajnik pa dr. Staniča. Nismo mogli verjeti zatrdilu!

Pristaši dr. Jos. Staniča, navdihnjeni po strupeni pisavi glasila njegovega zagovornika pod gotovimi pogoji, so se posebno

zadirali ob duhovnike-volilce. Pri tej prilikai so slišali naši pristaši, kako so očitali in se zadirali proti njim in proti učiteljskemu stanu, oponašajo stanovoma, da se redita ob njih žuljih, da torej nimajo opraviti ničesar pri volitvah. Ti novopečeni „svobodnjaki“, bi hoteli menda, da bi jim bili drugi stanovi le sužnji, brez vaseke pravice. Kako se to vjema z volilnim oklicem in s prilizovanjem „Soče“ učiteljskemu stanu? No, kot sredstvo bi radi rabili to v boju, ki ga bijejo za nadvlado in svoj žep. Ko bi dosegli svoj namen, pisali bi ravno tako, kakor so pisali nedavno odtega in kakor govore njih pristaši . . .

## Dopisi.

Gabrije \*), dne 6. februarja 1990. — Dovolite sprejeti v Vaš cenjeni list ne-spremenjeno sledeče vrstice v odgovor g. županu iz Gabrij in v obrambo onega, kogar g. župan sumniči v št. 9. „Gorice“, da bi bil dopisnik v 5. št. „Soče“.

Čemu sumničiti in stikati po dopisnikih? —

Resnici na ljubo — kar bi g. župan rad prikril — mora se potrditi, da je dopisnik „S.“ poročal do pičice resnico, trdeč, da je g. župan odpravil občinskega sluga samovoljno in brez pravega vzroka; kar mu je g. nadkomisar sam povedal, izrekši, da mora plačati 100 gld. kazni, če bi se hotel radi tega županstvu odpovedati.

Tudi se je g. župan sam izjavil, da mora letos snesti slugi 5 gld. in to edino radi tega, ker ne kupuje pri njem. Ali se ne pravi to zlorabljal župansko oblast, radi sebičnih namenov.

Dvomim, če bi bilo g. županu ljubo, ako bi drugi ž njim tako ravnali.

Sicer ni za županstvo ali osebo, ampak za pravico, katera bi morala biti g. županu sveta. Razume se samo o sebi, da se je taki krivici uprlo starašinstvo odločno in enoglasno v seji dne 6. m. m. Kakšna je bila ona seja, ostane g. županu v spominu, ker jih je slišal dovolj; vsled tega bi rad prepustil svoj častni stolček dopisniku „S.“.

Cudno, da bi se sedaj g. župan rad županstvu odpovedal, ko je pred volitvami sam prosil nekega starašino, naj agituje zanj, da bi bil voljen županom. Komu so se tedaj sline cedile? Kako je bilo ljudstvo zaradi samovoljne zlorabe g. župana nezadovoljno, tudi ni neznano. Zahvaliti se mora ravno onemu, kogar meni, da se slike cede (?) po njegovem stolu, da ni prišlo do kaj hujšega.

Tudi je dvomljivo, da bi se nekemu možičeljnu hlačice tresle, boječ se, sprejeti županstvo. Mogoče onemu, ki je po Pivki malinje kupoval.

Naj bode dopisnik „S.“ kdorkoli, na vsak način mu je mar pravica in kakor tak se najbrže ni valjal po zaporih radi tativ, tudi ni pozabil, kaj je bil nekdaj in kaj je sedaj. Kaj menite g. župan?

Da je g. županu neki trobentač in politikar v želodcu, je znano; saj si je na vse mogoče načine prizadeval, odkrižati se ga; ne trobentaje, pač pa zahrbitno. Zato mu ne more biti v čast, če se sklicuje na one, ki so kričali: „proč ž njim, dajte ga!“

Tudi ni treba namišljenemu dopisniku svetovati, naj ne vtika svoj nos v občinske stvari. Če je volilec, mu tega nikdo braniti ne more, ker se postavno lahko poteguje za občni blagor. Seveda, sebičnežem ni to prav. —

Slednjič gospod župan, če ste bili voljeni županom, bodite ponosni, ne zlorabljaljajte svoje oblasti in zaupanja onih, kateri so Vas posadili na častni stolček, bodite nepristrani, pa mirna Bosna.

Tudi niso več časi, kjer bi se absolutno vladalo; zato so si občinarji poleg Vas volili še 11 drugih mož, katerih postavne in opravičene sklepe morate uvaževati ali pa se umakniti. Oni, kogar ste sumničili.

## Politični razgled.

### Spravne konferencije.

Spravne konferencije se še vedno nadaljujejo in oficijozni listi niso še izgubili nade, da ne bi prišlo do kake sprave.

Celo trgovinski minister baron Call se je izrazil proti nekemu sotrudniku „N. Fr.

\*) Dopis smo priobčili, da se čuje tudi nasproti glas. — Ured.

Presse“, da je nekaj upanja, da bode začel v kratkem delovati državni zbor, ki ima rešiti toliko važnih vladnih predlog.

### Državni zbor.

Listi so poročali, da se snide naš državni zbor že 19. t. m. Danes pa pišejo, da se bode moral ta termin za nekoliko podljsati ker je izjavilo zbornično predsedništvo, da mu ni mogoče oskrbeti potrebnih pravov v tako kratkem času.

\* \*

Ko so bile že stavljenе zgoraj navedene vrste, smo dozneli, da se sklicuje državni zbor na dan 22. t. m.

### Dogodek v Rivi poravnан.

Kdo se ne spominja tega dogodka? „L'incidente di Riva“ mrgole je po vseh italijanskih listih. Pisali so se vodni članki, brzojavke so letete vse križem. V italijanskem in v avstrijskem parlamentu so se stavile interpelacije — godilo se je vse to v stilu in v tonu, kakor da je nastal med Italijo in Avstrijo že nekak casus belli.

In zakaj vse to? Zaradi nekega italijanskega razgrajaca, ki je v mestu Rivi insultiral našo policijo, zbežal potem na italijanski parobrod, kjer so ga naši orožniki aretirali. Ker se je pa kapetan dotičnega parobroda postavil po robu in ni hotel dopustiti, da bi prijela razgrajaca, aretirali so še njega. Na to pa strašanski krik v italijanskem Izraelu.

Ko je bila stavljenă v tej zadevi v italijanskem parlamentu interpelacija, je italijanski minister za zunanje reči Visconti Venosta rekel, da je bilo postopanje avstrijskih organov nepostavno ter se sklicaval na neko internacionalo pogodbo iz leta 1874. Po tem so se pa začela diplomatična dopisovanja med italijanskim in avstrijskim ministerstvom za zunanje reči in konec teh dopisovanj je dokazal, da niso avstrijski organi čisto nič kršili internacionalnih pravic ter da je bilo sploh postopanje pravilno.

In to je naznani Visconti-Venosta italijanskemu parlamentu v sobotni seji.

Znana ireditista Luchini in Barzilai sta sicer parentačila malo — a dogodek v Rivi je vendar poravnán brez grmenja topov in blesketanja bajonetov.

### Novi praški župan.

Namenu bivšega župana Mladočeha dr. Podlipny-ja, je bil izvoljen v Pragi za župana Staročeh dr. Srb.

### Pomnožitev nemške mornarice.

Ce tudi nerad ali vdal se bo vendar najbrže nemški državni zbor želji cesarjevi ter vsprejem vladni predlog glede pomnožitve nemške mornarice. Toliko se da sklepati iz debate, ki se vrši te dni v nemškem državnem zboru. Nemčija hoče po vsej sili v kolonialni politiki posnemati Angleško. S kakim vspohom pa, to bode pokazala prihodnost.

### Rusko-perzijsko posojilo.

Jako neugoden utis na Angleže pa tudi na Nemce je napravila vest, da si je Perzija izposodila pri ruskih bankah 22% milijonov rubljev 5% posojila. Nemško časopisje trdi, da je korak Rusije naperjen proti Angležem.

Perzija je namreč že leta 1892 najela na Angležem 6% posojila v znesku 550.000 funtov št. ter jamčila povrnitev te svote s carinskimi dohodki provincije Forsistera in pa perzijskega zaliva. S tem so pridobili Anglež velik vpliv na Perzijance, ter so prvi postopali celo prenadležno. Da se odkrižajo Angležev, so najeli zgorej omenjeno posojilo v Rusiji. Za rusko posojilo jamčijo pa carinski dohodki vseh drugih perzijskih dežel izvzemši baš Foriston in pa perzijski zaliv.

### Vojska v Južni Afriki.

Angleži so torej sklenili nadaljevanje vojsko proti Burom toliko časa, dokler ne bode vihrala angleška zastava v glavnih mestih Transwaala in Oranja. Dogodki v Južni Afriki pa kažejo, da se to ne bode zgodilo še tako naglo. Prejšnji teden je bil namreč general Buller, ki je hotel osvoboditi Ladismith tako hudo tepen, da je jo in groza. Sami Angleži priznavajo, da je izgubil nad 2500 mož. Imenitno je čitati, kako opravičujejo Angleži zadnji Bullerjev poraz. Pravijo namreč, da se je moral Buller umakniti, ker so Buri prehudo streljali na njegovo vojsko. Tako opravičenje je par angleško opravičenje. Listi poročajo, da je nemški cesar nasvetoval Angležem, naj bi se pomirili z Buri.

### Domače in razne vesti.

**Popravek.** — Vest v zadnji številki o imenovanju novih članov c. kr. okr. šol. svetov nam je popraviti v tem, da je mej drugimi imenovan g. Jeretič Anton, posestnik in gospodničar v Kobariu — in ne, kakor smo napačno javili, Jeretič Franc — v okr. šol. svet. tolminski.

**Priložili** smo našemu listu vabilo na naročbo „Prosvjete“, hrvaškega polmesečnika za zabavo, znanost in umetnost. V krogu tega lista se nahajajo najboljši hrvaški pesniki, pisatelji in umetniki. Priporočamo ga najtopleje!

**Črno ni belo.** And. Gaberšček je meseca junija 1899. pregledal račun „Šolskega doma“ za leto 1898. ter ga potrdil brez katerekoli opazke in kot veden preglednik podpisal. On, ki je imel pri rokah vse priloge, se je pač lahko prepričal, je li so računi v redu ali ne. „Soča“ pa piše 3. februar t. l., da je račun slabopisan, kar lahko dokaže. Gaberšček trdi, da je račun popolnoma v redu, urednik „Soča“ pa dokaže brez prilog, da je slabopisan.

**Občni zbor „Šolskega Dom“ in „Soča“.** Da lastnik „Soče“ noben narodni zavod, v katerem on nima prve besede, ni povšeč, kaže tudi strastno zadiranje v „Šolski dom“ o prilikah obč. zabora. „Šolski dom“, ki je vsem goriškim Slovencem brez ozira na njih. pol. prepričanje sveta stvar, skuša ta zdražbar, naj velja kar hoče, zaplesti v strankarski boj. Koliko časa bode še narod mirno gledal tako početje?

V izgled, kako piše o vdeležencih obč. zabora, naj navedemo sledče: „Niti odbor ni bil ves navzoč; 5 gospodov, zraven dve učiteljic in še jedna druga ženska“.

Da bodo naši čitatelji vedeli, kdo je ta „ženska“, povemo, da je načelnica ženskega oddelka društva „Šolski dom“ vč. gospa Avgusta Šantel.

**Torej dr. Tuma ne referira pri sejah deželnega odbora v italijanskem jeziku.** Glede zadnje naše novice o italijanskem referiranju dr. Tuma v deželnem odboru, smo se mi na verodostojnem mestu natančneje informovali ter smo izvedeli to-le: Dr. Tuma poroča sicer v deželnem odboru v slovenskem jeziku — a svoja poročila začel je v najnovejšem času italijanskim deželnim odbornikom tolmačiti v italijanskem jeziku, torej ne da bi ga kdo za to naprosil — dočim dr. Tuma kaj jednega do zdaj ni hotel storiti, če tudi so ga za to prosili vsi italijanski odborniki, ki ne razumejo slovenskega jezika. Na take želje je dr. Tuma baje odgovarjal doslej: „Jaz vam ne morem pomagati, ako ne znate slovenskega jezika — naučite se ga“. — Zdaj je pa nakrat na te svoje besede pozabil, tolmači italijanski in laški deželnih odbornikov se posmehujo, „radikalnemu“ dr. Tumi...

**V obrambo poštenih mož.** Vse po našem vzgledu, bo spet izdihnil lastnik „Soče“, ki je pod tem naslovom brez potrebe in v potrato črnila in papirja, spisal nekaj vrst v obrambo časti in poštenosti župana Grilanca iz Saleža, katerih nikdo krati ni.

Če mu pa mi sledimo na istem potu, veže nas k temu dolžnost, da branimo čast in poštenje onih treh

pripovedovali hudobni ljudje. Hudobni ljudje pa niso ljudje luči in resnice. Kdor se pa brati s hudobnimi ljudmi, je po pregorovu, „povej mi s kom hodiš in povem ti kdo si sam bud človek.“

Nadalje pripoveduje tisti, ki piše, takozvani dopis iz Avberja na Krasu, da je pravil nekdo na dan volitve v Sežani, da je moral plačevati glasove za grofa po 10, 20 pa do 40 K. Mi ga pozivljamo, da nam imenuje dotočnika. Na dan ž njim, da bo svet spoznal od bliže to korumpiran — (naslov „bankrotirana“ je odpadel, od kar so frleli od nje petaki in desetaki — kaj ne?) „goričansko bando“, sodnik naj izreče nad njo svojo sodbo. Dokler pa ne stori tega — je isti, ki to piše, nesramni lažnjivec ter podla obrekovalna duša, list pa, ki polni trikrat na teden svoja predala s samimi lažmi — je prava pravcata „Lažitorba“.

**Lastnika „Soče“,** ki je pred volitvami sam krošnjaril po Krasu, da se poslužimo „Sočinega“ izraza, vprašamo, ali ima morebiti on kak poseben privilegij na volilno krošnjarstvo, da se tako srdi nad tem, da se je drznil krošnjariti, še kdo drugi? Če bi bilo temu tako, potem naj postavno postopa proti tistim, ki se drznejo kratiti mu ta privilegij, ali mu celo delati konkurenco v obrti, katero sme samo on izvrševati — aka pa nitemu tako, potem pa naj molči in naj se ne smeši brez potrebe pred javnostjo.

**Krošnjar s 180 glasovi v Gorjanskem.** Na svojem volilnem krošnjarenju je prišel lastnik „Lžitorbe“ tudi v Gorjansko. Podal se je v krčmo in tje je poklical tudi gorjanskega župana. Ali mu je ponudil vina ali ne, tega ne vemo. Zato pa tudi ne trdim, da ga je hotel z vinom podkupiti. Pozval je torej tje župana in mu priporočal svojega kandidata, rekši mu, da ima zanj že 180 glasov. Župan, kateremu je bilo znano število vseh volilnih mož — je na to svetoval krošnjarju, naj se vendar nikar več ne trudi, ter naj se poda lepo domov, a krošnjar, katerega je mučila neka huda slutnja, je odvrnil: „Pa bi se lahko marsikteri izneveril“. In slutnja se je izpolnila, kaj ne?!

**Pojasnilo.** Iz Renč nam poročajo, da za časa volitev ni bilo tam nikakega boja, o katerem je lagala „Soča“. Prišli pa so v Renče volilci iz Gradišča ter so pili in jeli v gostilni pri Hebatu. Eden izmed teh mož je pokazal zbranim listek, katerega je prejel iz Gorice in na katerem je bilo pisano, da plača pijačo in kaj za pod zob — podpisane. Kdo je ta podpisane, bi vedel povediti lastnik „Soče“!

**G. oenolog Rudolf Konjedie,** so-druž zeleninarske tvrdke Konjedic & Zajec, je spustil v zadnji „Soči“ svojo prvo „poslanico“ med svet. Na ta njegov produkt mu odgovarjam, da popolno vzdržujemo, kar smo trdili. G. Konjedic nastopa vedno najstrastnejše proti naši stranki, kar je posebno pokazal za časa volilnega gibanja. Glede priporočitve pri grofu Coroniniju, trdi, da je bil šel tja le poizvedet, kako je z vipaysko železnicu. Nam se to ne zdi verjetno, ker „Soča“ je opetovan besedičila, da je vodil vipaysko železnicu le dr. Tuma in bi se zategadelj g. Konjedic gotovo obrnil nanj, ko bi hotel kaj — poizvedeti.

Ko torej g. Konjedic „ovrže“ naša „podtikanja“ pravi: „V kolikor se tiče moje osebe, se mi ne zdi vredno, da bi sploh kaj odgovarjal na nadaljnje hrulacije v „Gorici“, — ker si ne pustum od nikogar predpisavati polit. preprica“. Počasi, počasi, g. oenolog! Kdaj smo Vam predpisivali, kakega polit. preprica bodite? Mi smo in bomo vedno zavzemali stališče, da vsakdo voli kogar hoče, ne bomo pa trpeli, da bi človek, ki živi od vseh volilcev, udržal javno ponaši stranki. To si blagovolite zapomniti velik Konjedic!

**Občni zbor italijanskega političnega društva „Unione“.** Pretečeno nedeljo je imelo italijansko politično društvo „Unione“ v mestni dvorani svoj občni zbor Udeležba je bila še precejšnja, a večinoma so bili udeležniki neudje. Pozdravil je zbrane društvenike predsednik dr. Pajer. Ker so nekateri italijanski listi pisali, da je vodstvo političnega društva nedelavno, opravljalo se je dr. Pajer s tem, da je rekel, da politično delovanje Italijanov mora biti le zakulisno, ako hoče računati na kak vspeh. Po temu pravilu, da se je društven odbor tudi ravnal ter ni vseh ukrepov obešal na veliki zvon. Povedal je, da je zadnji nevspeh pri deželnozborni dopolnilni volitvi nekdo provzročil ravno s tem, da je nepremisljeno izdal javnosti kandidaturo grofa Lantierija od strani društva „Unione“. Ta izpoved starega lisjaka ima za nas zaradi tega že precej važnosti, ker sta se ob sponjem času vlada in pa polit. društvo „Unione“ sramovala drug drugega, ko se jima je očitala ta skupna kandidatura. Od druge strani odkriva pa izpoved nakane Italijanov pod lisjakom vodstvom, ki so nas hoteli zahrbno — kakor oni to dobro razumejo — napasti. Zato pa služi ta Pajerjeva izpoved Slovencem v koristen poduk, da niso nikdar varni pred nepričakovanimi napadi od laške strani.

Za Pajerjem je govoril žid dr. Graziadio Luzzatto. Ta je pripisoval društvu zaslugo,

da ni še vsprejeta v deželnem zboru vladna predloga glede deželnega šolskega zaloge. Politično društvo „Unione“ je prisililo namreč grofa Franca Coroninija s svojim lanskim nastopom, da je odložil svoj deželnozborni mandat, tako je prišel potem v deželn zbor dr. Egger — puro sangu Italijan. Kdor bi hotel židu verovati, je zasluža tega društva tudi to, da se začne letos zidati novi most čez „Sočo“ pod železniškim mostom. Da ni žid opustil tudi te prilike, ne da bi se nekoliko obdrgnil ob naše društvo sv. Cirila in Metoda in ono sv. Mohorja, se umeje samo ob sebi. Isto tako je samo ob sebi umevno, da ni tudi Blaž Lenassi smel opustiti te prilike, da ni poročal o svojem plodonosnem državnozbornem delovanju, o katerem sam ničesar ne ve.

**Vabilo.** — Dne 18. februarja ob 3. uri popoldne bode v občinski uradniji redni letni občni zbor, h kateremu se uljudno vabijo društeniki podpisane društva. Vspored: I. Volitev namestnikov odstopivšim odbornikom. II. Letni račun za 1899. III. Določitev zavarovalnice za l. 1900. IV. Posamezni nasveti in predlogi. — Vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine v sv. Krizu, dne 7. febr. 1900. Peter Medvešček, predsednik.

**Razglas.** Opozorijo se vsi osebnej do-hodarini podvrženi, da dne 15. februarja t. l. izteče rok za vložitev napovedi zadevajočih se tega davka.

Oni, ki niso še tega storili, naj vložijo omenjene napovedi še pred preteklem roka pri davčnem oddelku c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici Via Teatro št. 5, da se izognede neljubim posledicam.

**Drzen tat.** Nekega jutra v preteklem tednu bila je Grusovin s svojo materjo v prtični sobi svoje lastne hiše v Solkanu. Kar zashiši, da nekdo hodi po sobi v prvem nadstropju. Ker sta vedeli, da ni v hiši od domaćinov nobenega izven njih — je šla mati pogledat, kdo bi znal to biti, ki hodi od zgorej. Ko pride v sobo v prvem nadstropju, zagleda neznanega človeka, ki se je hotel skriti pri tej priliki za neko skrinjo. Žena začne vpiti na ves glas in k sreči bil je koj pri rokah domač hlapec — ki se je oborožil za vsak slučaj z debelo gorjačo. Kmalu so pritekli še drugi sosedje in s pomočjo teh — so tatu zvezali in oddali potem domači straži. Ko so preiskali pozneje tatu, našli so pri njem mnogo vkradenih zlatih in srebrnih reči, v sobi pa že pripravljen sveženj vkradene obleke. — Vrednost vseh teh rečij se je cenila na 300 kron. Tat je doma iz Bavarskega.

**Letno poročilo „Slovenskega delavskega stavbenega društva“ v Ljubljani.** Slovensko delavsko stavbinstvo društvo, registrirana zadruga z neomejenim poroštvtvom, se je ustavilo mesecev maja 1898. I. Svoje delovanje je pričelo z nakupom stavbišča „na Groblji“ v Štefanji Vasi. Tam je istega leta postavilo devet hiš, katere je bilo ob novem letu 1899 v last sedanjim posestnikom. Stavbišče in hiše so veljale 12.585 gld., za katero sveto so se oddale tudi v zakup članom. Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo je društvu podarilo podpore 1500 gld. z laskavo pohvalo o delovanju in namenu društva. Slavni deželn zbor kranjski je dovolil društvu 165 gld. podpore. Tedanji društveni odbor je uvidel nujno potrebo, da društvo zida v lastni reziji, vsled tega je nastavil kot poslovodjo društvenega blagajnika gospoda Fr. Zillerja. Na občnem zboru je odobril korak odborov in se pritrdirlo misli, zidati v lastni reziji. Pretečeno društveno leto je raztegnilo društvo svoje podjetje na več društvenih hiš. Tako je društvo sezidalo dve hiši v Dravljah, tri na Glinčah pri Viču, dve v Šiški in devetnajst hiš v Vodmatu. Od svojega početka do danes je postavilo društvo 35 delavskih hiš. Poleg tega si je pridobil prostorno in lepo stavbišče na Glinčah pod Rožnikom. Da je društvo moglo sploh svojim dosegati, moralno si je izposoditi velike svote denarja, ki so vknjižene na zemljiščih in hišah. Društven odbor je storil, kar se je sploh storiti dalo, ter ima zavest, da je spolnil svojo dolžnost. Želeti je le, da bi tudi med društvenimi člani vladala vedno vzajemnost in požrtvovalnost za prekoristno društvo. Da je pa imelo društvo tudi božji blagoslov, kažejo nam še sledče številke: Vse dosedanje zadružno premoženje znaša 75.000 gld. To je pa pač lepa svota za kratek čas društvenega obstoja. Društvo ima sedaj vknjiženega dolga 30.962 gld. 76 kr., kar je dokaz, kako previdno in praktično je ravnal sedanji odbor. Koncem leta je štela zadruga 97 rednih članov. Odstopilo oziroma izključilo se je 37 članov. Zadruga je imela v pretečenem letu prometa 72.436 gld. 78 kr. — II. redni občni zbor bode v nedeljo dne 25. februarja 1900 ob 10. uri dopoldne.

**Zavarovanje provizoričnih in pomoznih slug za slučaj bolezni.** — Dunajski uradni list prijavlja naredbo skupnega ministerstva od dne 5. t. m. vsled katere se imajo zglastiti ter zavarovati pri okrajnih bolniških blagajnah vsi provizorični in pomozni sluge, ki so nastavljeni pri kakem državnem uradu. Zavarovalnina se izplačuje iz državnih sredstev.

**Poziv** zavarovalnim potovalem, agentom in nastavljenec. Položaj zavarovalnih potovalev je takšen, da je skrajni čas, da se organizujejo tudi ti. Plača zavarovalnih potovalev obstoji večinoma v proviziji, s katero pa ni plačano resnično delo, nego samo od golega slučaja odvisne kupčije. Pravrega varstva nimajo in v slučaju bolezni ali onemoglosti so večinoma brez vsake pomoči. Tudi je ta služba v sedanjih razmerah zelo negotova in traja takoreč le med danes do jutri. Ako zavarovalni potovalec obnemore, je navadno odpuščen iz službe, brez vsega ozira na prejšnjo njegovo delavnost, češ zavod ne more vopševati ljudij, ki ne producirajo več kupčij in dobička! Vzpričo današnje konkurence med zavarovalnimi zlorab osobito po deželi, ki škodujejo tako zavarovancem kakor zavarovalnim zavodom, največ pa gledu zavarovalnih potovalev. Da se temu v okom pride, je potreba, da se organizujejo potujoči zavarovalni nastavljeni vseh zavodov, ki delujejo na Slovenskem. Treba je društva, ki bi v slučaju potrebe podajali zavarovalnim nastavljenjem pravno pomoč in podporo, društva, ki bi vravnavalo razmerje med zavarovalnimi nastavljenimi in zavodi. V to svrhu se je v Ljubljani provizorično sestavil začasni odbor zavarovalnih potovalev, ki namerava sklicati o veliki noči posvetovalni shod, na katerem se bode vse potreбno ukrenilo. Gospodje tovarisi so torej prošeni, da prijavijo svoje naslove, da jim bode možno pravčasno vstopnine dopolniti. Prijave je pošljati na naslov: Leopold Grünfeld, zavarovalni uradnik v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31.

**Papirnat goldinarji.** Leta 1894. je izšla naredba, vsled katere so se spravili papirnat goldinarji iz prometa. Po izkazu kontrolne komisije za državni dolg prihajačuje izkaz število papirnatih goldinarjev doših iz prometa zopet v državne blagajne. Došlo je po tem izkazu v državne blagajne 57.883.381 do določenega termina. Izstalo pa jih je 670.978. Po tem takem je imela država pri tej operaciji 671.978 goldinarjev dobička.

**Za električni tramvaj v Trstu** so položili po mestu že ves tir. Zdaj postavljajo močne in za nadstropja visoke železne droge in pritrjajo na hiše žicvodniece, po katerih bode šla gonilna moč. Električni tramvaj bode tekel do pod Škedens in tudi preko Rocoja pod Katinarski breg.

**Zalogi soli.** Glasom razpisa c. kr. finančnega ministerstva z dne 17. januvara leta 1900 št. 3489 se bodo v svrhu preskrbljevanja južne Štajerske in Kranjske s soljo s 1. marcem leta 1900 v Celju in Ljubljani ustavovile c. kr. zaloge za oddajo soli.

V teh c. kr. zalogah za oddajo soli, oddajala se bo bela istrska sol za ceno 18 K 80 h in sol za živilo za postavno ceno 10 K za 100 kg. brez zavoja na tehnici skladischa. Od omenjenega roka nadalje zniža se cena za jedilno sol pri c. kr. oddajnem uradu za sol v Trstu od 19 K 30 h na 18 K 80 h. Razpečavanje morske soli iz zalog v Ljubljani in Celju ter iz oddajnega urada za sol v Trstu dovoljeno je samo v okolišu Istrije, Trsta, Gorice in Gradiške, Kranjske in južne Štajerske vstreši politične okraje Slovenji Gradeč, Maribor in Ljutomer. Razpečavanje morske soli iz teh treh zalog v druge nego navedene okoliše je torej prepovedano in podvrženo dohodarstveni kazni po določilih §§ 319 do vstevši 322 doh. kaz. zak.

**Listnica uredništva.** A—R na Tolminskem. Tudi mi se čudimo, da poklicana oblast še ni posegla vmes. Dr. T. najbrž upa, da občni zbor odobri njegovo . . . delovanje. Vederemo! — G. dopisniku iz Kanala: Prihodnji!

\* **Burske žene in puška.** — Burski častnik Rosegger, rodom iz Trsta, opisuje veliko bojno navdušenje mej Buri. Burske žene in dekleta se vežbajo v strelijanju, da v sili gredo v vojsko proti Angležem.

\* **Trdovraten samomorilec.** 4. t. m. po noči se je v Zagrebu spravil s sveta na zelo trdovraten način vpokojeni stotnik Mijo Paić. Najprej je zavil množino morfia, potem si je z britvijo prerezel vrat. Zgrabil je potem še sabljo, ter si z njom zadal nekaj ran, potem pa skočil skozi okno na cesto. Umrl je še-le v bolnici.

\* **Zazidani mož.** Rumunec Nikola Negru iz Nadaša je imel nesrečo v zakonu. Dvakrat je bil oženjen, a dvakrat je skusil žensko nezvestobo. Da je bil dvakrat varan, ga je toliko žalostilo, da se je sam zazidal. Te dni so ga dobili mrtvega. Zazidani mož je umrl lakote.

**Knjizevnost.**  
Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Slovenci praznujemo letos stoletnico rojstva nepozabnega knezoškofa lavantinskoga, Antona Martina Slomšeka. Koliko zaslug si je Slomšek pridobil za naše ljud-

stvo, mora biti znano vsakemu Slovencu. On nam je osnoval tudi družbo sv. Mohorja; „plod je njegovega truda, rodila se je v njegovi glavi“, pravi Slomšekov življepisec, g. prof. dr. A. Medved, ter nadaja: „Ob stoletnici Slomškovega rojstva je torek družbe sv. Mohorja sveta dolžnost, hvalječno se spominjati svojega prezaslužnega ustanovitelja. Narod naj ne pozabi, da je v prvih vrstih vse Slomšekova zasluga, karkoli je družba sv. Mohorja storila dobrega. On je sprožil prvi misel, naj se ustanovi; on je bil takoj začetkom njen največji podpornik; on je spoznal živo potrebo take družbe v pouk in veselo razvedrilo slovenskega ljudstva.“

V teh besedah je lepo izražen visoki namen in veliki pomen Mohorjeve družbe! Slovenci vabimo Vas, da proslavite stoletnico Slomškovega rojstva med drugim tudi s tem, da v čim največjem številu zopet pristopite naši družbi! Zvesti najji ostanejo vsi starci udje, pridobjijo najti pa tudi prav mnogo novih udov, da se bo po mojorjevih knjigah med Slovencem vedno bolj širil in utrjeval Slomšekov verski in narodni duh!

Mnogih dobro, katere ponuja naša družba svojim udom, ni treba znova nastaviti. Opomnimo samo, da bode družba svojim udom letos poklonila sledete knjige:

1. „Anton Martin Slomšek“. — G. prof. dr. A. Medved v Mariboru nam je lepo in krepko opisal Slomšekovo življepisec in delovanje in mnoge njegove zasluge za slovenski narod. Knjiga, ki bode tudi na zunanjem lepo opravljena in okrašena z mnogimi podobami, naj v Slovencih ohrani spomin na njihovega velikega dobrotnika!

2. „Zgodbe sv. pisma“, VII. snopič. Učeni pisatelj g. kanonik dr. Fr. Lampre bo nadaljeval zgodbe sv. pisma, ki naj bi pač ne manjkale v nobeni slovenski hiši.

3. „Priprava na smrt“. Spisal je ta molitvenik, ki je preložen že v razne jezik, sv. Alfonz Ligovski, poslovenil pa gosp kanonik dr. A. Karlin. Knjiga obsega tehtna premišljevanja in razne molicive. Dobro bo služila Slovencem tako za domačo porabo, kakor za cerkev!

4. „Slovenska pesmarica“, II. zvezek naše pesmarice je udom dokaj ugajal iz zelo pospešil slovensko umetno in narodno petje. Mnogo se je povpraševalo po drugem zvezku. Letos ga Mohorjani dobē in nadejamo se, da bodo s to knjigo prav ustregli svojim udom!

5.

## Tehtnice, mere in uteže preskuša ali cementira

podpisani izdelovalec tehtnic.

Priporoča se za vse v to strok spadajoča dela in poprave gg. trgovcem in obrtnikom po akto zmernih cen.

Zaloga tehtnic, decimalk, biciklov vseh sistemov od 50—300 K.

Karol Komel,  
Gorica, Semeniška ulica št. 8.

Usojam si cenj. p. n. občinstvu v mestu in na deželi ujedno naznani, da sem odpri v lastni hiši (po starem imenovanju) gostilno

## „Pri Grgarki“, ulica sv. Antona št. 3.

Točim izvrstna briska in druga domača vina, imam domačo kuhinjo, držim postelje za prenočišča po nizki ceni.

S prošnjo za blagohotno naklonjenost se prijavno priporočam za obilen obisk udani

Ivan Mizerit  
(sin ranjke Grgarke.)

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urjenino

## prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijske, pr.: francoski Cognac, pristni kranjski, brinjevec, domaći tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Sent.), Ciril - Metodovo kavbo in Ciril - Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z oddišnjim spoštovanjem

Kopač & Kutin,  
trgovec v Semeniški ulici hiš. štev. 1.  
v lastni hiši kjer je „Trg. obrt. zadr.“

## „Slavisches Echo“,

v nemškem jeziku na Dunaju izhajači tednik, ima namen gojiti slovansko vzajemnost ter vestno poučevati ne-slovenski svet o političnem in kulturnem življenju avstrijskih Slovanov.

Stane celoletno 12 K., polletno 6 K., četrletno 3 K. Za inozemstvo celoletno 14 K.

Uredništvo in upravljanje «Slavisches Echo» na Dunaju.

Eugengasse 37. Wien X.

## Josip Gorjanc

gostilničar

v Attemsovi palači na Kornu v Gorici,  
ima tudi kleve za konje in vozove.

Razun dobrega črnega in belega vina ter piva, priporoča vedno izvrstna jedila, gorka ali mrzla.

## „Narodni Koledar“

za navadno leto 1900.  
dobiva se v

## „Narodni tiskarni“

Gorica, ulica Vetturini 9,  
po 60 vin., s pošto 10 vin. več.

Novi narodenki „Gorice“ dobé ga brezplačno.

Dobiva  
se povsod!

Najboljše in najcenejše  
voščilo (biks) svetá  
je Ciril-Metodovo voščilo.  
Dá brez truda hitro in najlepši blišč.  
Kdor hoče obuvati Vzdrži usnje mehko.  
naj kupuje samo Ciril - Metodovo voščilo.  
Glavni zalagatelj  
IV. Drufovka v Gorici  
Podružnica na Travniku št. 5.  
Razposiljam na vse avstro-egerske postaje.

Zahlevajte  
povsod!

## Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in  
črna vina iz vi-  
pavskih, furlan-  
skih, briskih,

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici  
na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih o 1  
56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzerce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

## Andrej Čermel

na Kornju št. 10.

priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi  
trgovino vsakovrstnih potrebščin, ka-  
kor kavo vseh vrst, riž, olje itd. Na raz  
polago mu tudi domačo slanino: špeh in  
salame in to, na drobno in debelo.

C na zmerna, postrežba točna.

## Prva kranjska tovarna testenin

## Žnidarsič & Valenčič

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni vspreh najnih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najnih v tem času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki dosedaj o testeninah še slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po  $\frac{1}{2}$  kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

## Naznanilo.

Podpisani si dovoljujem naznanjati gg. gostilničarjem, odjemalcem piva ter sl. občinstvu sploh, da otvorim z dnem 1. marcem t. l. dve podružni zalogi piva in sicer:

## v Gorici na Kornu konec ulice Ascoli št. 25

(v hiši gostilničarja Čiuffarina)

pod vodstvom g. Ferdinanda Žagar-ja

## na „Goričici“ pri Rebku,

pod vodstvom gos. Franca Furlana, gostilničarja in posestnika.

Upajoč, da s tem ustrežem čast. gg. odjemalcem iz hribov in gojenje vipavske doline, ter z ozirom, da vsele povečanja in prenovljenja vrhniške pivovarne, ista izdeluje povsem izbornino v dobro pivo, za kar je bila tvrdka v teku tega meseca odlikovana s častno diplomo in zlato svečino na rimski in bruseljski razstavi) se za obilna naročila toplo priporočam

Josip Rovan,

glavni zastopnik in zalagatelj prve kranjske eksportne pivovarne na par T. Fröhlich — Vrhniku.

Gorica, Rabatišče št. 18.

## „Narodna tiskarna“ v Gorici

ulica Vetturini št. 9.

je preskrbljena s povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem. Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

## „Narodna tiskarna“ tiska

„Gorico“, ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah (zjutranje in večer) ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone.

„Narod“, ki izhaja vsako drugo soboto ter velja celoletno 1 kruno in 60 vinarjev, polletno pa 80 vinarjev. Kdor naroči 10 iztisov pod enim naslovom, dobí 11. po vrhu.

## Izdala je

„Narodni koledar“, ki obsega razen koledarskih podatkov in raznega drobiža, povesti poučne in zabavne vsebine ter oglase slovenskih trgovcev in obrtnikov iz mesta in dežele.

Začela je zalagati vsakovrstne tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade.

Že zdaj ima v zalogi sledeče cerkvene tiskovine:

1. Nota pro denuntiationibus faciendis;
2. Nota pro denuntiationibus factis;
3. Račun (3 pole) v slovenskem jeziku;
4. Testimonium status liberi;
5. Testimonium doctr., relig. et baptismi;
6. Fides matrimonialis;
7. Fides nativitatis et baptismi;
8. Fides mortis et sepulturae;
9. Status animarum;
10. Liber matrimoniorum;
11. Liber baptizatorum;
12. Liber defunctorum;
13. Spovedni listki.

Vse druge tiskovine so v tisku, na kar opozarjam sl. županstva in dr. urade.

Priporoča posetnice

Se ne boji konkurence